

Nr. 93

Din 30 octombrie 2020

***Domnului Serghei Pușcuța,
Viceprim-ministru, Ministru al Finanțelor***

Stimate Domnule Pușcuța,

Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută, Vă exprimă înaltele sale considerațiuni și ține să aprecieze înalt reformele fiscale și vamale, menite să îmbunătățească climatul investițional.

Prin prezenta, dorim să aducem în atenția Dumneavoastră subiectul taxelor locale. În contextul modificării prevederilor Anexei la Titlul VII al Codului fiscal, privind „Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale”, prin care au fost excluse cotele maxime la aplicarea taxei de la art. 291, alin. (1), lit. e) „Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială (cu excepția celor care se află total în zona de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților)”, se atestă o creștere considerabilă a sarcinii fiscale a unităților comerciale în cauză.

Anexa menționată, pînă la aprobarea Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 28.01.2014, prevedea cote maxime pentru fiecare unitate de comerț în dependență de Clasificatorul de activitate și locul amplasării. La moment, conform art. 292, alin. (2) Cod Fiscal: ”Cota taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii”. Potrivit Anexei la Titlul VII din Codul Fiscal, baza impozabilă a obiectului impunerii, în cazul taxei pentru unitățile comerciale, se calculează reieșind din suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestări servicii.

De asemenea, conform art. 297 alin. (6), lit. a) Cod Fiscal: ”Prin derogare de la prevederile alin. (5), cotele impunerii se vor stabili în cazul taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – în funcție de genul de activitate desfășurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate”. Aceste criterii de determinare a taxei locale acordă o marjă de apreciere neargumentat de excesivă pentru administrația publică locală. Astfel, consiliile locale stabilesc discreționar cotele taxelor locale, fără a invoca nici o argumentare. Am prezentat anterior cele mai elocvente exemple de majorare arbitrară a taxelor locale.

Prin urmare, reieșind din cele expuse mai sus, putem constata majorarea considerabilă a cotelor taxelor locale comparativ cu anul 2015. În altă ordine de idei, potrivit § 125 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 28.01.2014, Curtea a constatat că autoritățile locale sunt în incapacitate de a-și stabili corespunzător volumul veniturilor și cheltuielilor bugetare și a asigura elaborarea, aprobarea și executarea unor bugete echilibrate, fără deficit bugetar, din cauza

stabilirii plafoanelor maxime a taxelor locale. Declararea neconstituționalității prevederilor privind instituirea plafoanelor maxime la taxele locale este benefică sub aspectul respectării autonomiei locale și formării bugetelor administrației publice locale, dar aceasta lipsește societățile comerciale de orice garanții în calea abuzurilor autorităților publice locale la colectarea taxelor locale. Existența în lege a unor criterii abstracte pentru determinarea bazei impozabile a taxelor locale este insuficientă pentru a identifica un echilibru între constituirea bugetelor locale și povara fiscală a agenților economici și a stabili taxele locale cât mai aproape de realitatea economică. Mai mult, criteriile pentru determinarea bazei impozabile a taxelor locale, nu sunt suficiente pentru a stabili obiectiv quantumul taxei locale, deoarece fiecare organ deliberativ local le utilizează, în mod discreționar.

Astfel, dorim să atragem respectuos atenția Dumneavoastră asupra următoarelor argumente, întemeiate pe decizii concrete, privind stabilirea neargumentată a taxelor locale menționate.

Conform art. 8 din Legea nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, consiliile locale urmau să informeze publicul asupra proiectelor deciziilor privind aprobarea taxelor locale pentru anii menționați, iar potrivit art. 13, alin. (1) din Legea nr. 235 din 20.07.2006, acestea urmau să efectueze analiza de impact a taxelor asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor legii indicate.

Nu înțelegem din ce considerente economice și în baza căror calcule financiare a rentabilității activității acestor obiecte au fost adoptate deciziile invocate mai sus, nefiind luat în calcul nici un argument obiectiv sau, cel puțin subiectiv, cum ar fi: amplasarea geografică a unității comerciale, numărul de angajați, suprafața obiectului comercial, faptul că prin activitatea unităților comerciale sunt create locuri de muncă, mărimea impozitelor vărsate de către societăți în bugetul local și bugetul național, cât și alte multiple argumente. La adoptarea deciziilor de interes local, ca regulă, nu au fost invitați reprezentanții agenților economici, care să se expună în privința problemei abordate de consiliile locale.

Dacă este să venim concret per industrie, dorim să expunem cazul companiilor din sectorul petrolier. La 13 mai 2016 a intrat în vigoare Hotărârea ANRE nr. 833 privind aprobarea Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, prin care a fost impusă marja comercială specifică, aferentă comercializării produselor petroliere principale, comparativ cu Hotărârea ANRE nr. 263 din 05.10.2007, care prevedea o rată medie anuală de rentabilitate, nu mai mare de 10% din consumurile și cheltuielile anuale totale ale întreprinderii. În urma implementării noilor prevederi ale „Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere”, care includ printre altele aplicarea indicelui de sporire a eficienței (în mărime de 0,15-0,2) pentru reducerea costurilor de import și comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, este inadmisibilă și riscantă majorarea taxelor locale bazate doar pe aspectul respectării autonomiei locale și formării bugetelor administrației publice locale. Prin aprobarea Metodologiei menționate anterior s-a dispus diminuarea venitului brut al operatorilor cu 35-40%. Lipsa garanțiilor în calea abuzurilor organelor publice locale la colectarea taxelor locale poate

afecta siguranța activității anumitor stații de alimentare, apariția deficitului de produse, dar și continuitatea activității lor în perspectivă.

În rezultatul neaplicării art. 15 din Legea nr. 235 din 20.07.2006, taxele locale pentru anii 2015-2020 au fost aprobate cu ignorarea principiilor previzibilității și transparenței decizionale și a procedurii de consultare prealabilă a destinatarilor taxelor locale, fără analiza impactului de reglementare, și sunt exagerate, discriminatorii în raport cu subiectul impunerii, distructive și nejustificate prin calculele de rigoare ale impactului cerut de legislație. De asemenea, rentabilitatea activității stațiilor de alimentare cu combustibil afectate de tarife excesive poate fi sub pragul profitului și să condiționeze închiderea subdiviziunilor respective, cauzând în final concedierea angajaților.

Prin importanță deosebită, în contextul abordat, se disting următoarele aspecte:

- **Crearea și menținerea nivelului minim al stocurilor petroliere**

În vederea executării eventualei obligații de creare și menținere a stocurilor de urgență, care le-ar reveni operatorilor economici, nevoiți să achiziționeze, să stocheze, să reînnoiască și să mențină în permanență aceste stocuri disponibile, sînt necesare investiții considerabile atît în construirea și gestiunea bazelor petroliere, cît și în mijloacele circulante necesare pentru procurarea și menținerea stocurilor de urgență.

- **Determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate**

Conform art. 8, alin. (2) din Legea nr. 139 din 19.07.2018 cu privire la eficiența energetică: "Părțile obligate contribuie financiar la realizarea anuală de noi economii de energie în raport cu volumul total anual al vânzărilor de energie către consumatorii finali, calculat ca medie pe perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2016". Astfel, statul intenționează să oblige importatorii de produse petroliere să contribuie la fondul de eficiență energetică.

- **Comercializarea biocarburanților**

În altă ordine de idei, procurarea și comercializarea biocarburanților, astfel încît să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi, de cel puțin 10% în consumul final de energie în anul 2020, va condiționa inevitabil majorarea costurilor importatorilor de produse petroliere și a prețurilor de vânzare cu circa 0,30-0,35 lei/litru la biocarburanți în stațiile de alimentare cu combustibil.

Pe lângă obligațiile fiscale impuse tuturor comercianților, față de comercianții de produse petroliere s-au instituit și se mențin taxe locale excesive și disproporționate, care în cumul cu aspectele menționate mai sus face povara fiscală a acestora inechitabilă.

- **Insuficiența criteriilor de determinare a bazei impozabile**

Din cuprinsul majorității deciziilor privind aprobarea taxelor locale pentru anii 2015-2020, rezultă stabilirea numărului coloanelor de distribuție ("pistoale") drept bază impozabilă pentru stabilirea taxelor locale pentru benzinăriile din localitate.

Prin urmare, se constată o abordare neuniformă și imprevizibilă a determinării și adoptării taxelor locale, care creează o stare de incertitudine în fiecare an, o imposibilitate pentru prognozarea bugetelor, tensiune în relațiile cu autoritățile publice locale și o rentabilitate sub pragul profitului. Mai mult, din deciziile analizate se observă că cele mai mari taxe locale sunt achitate de către proprietarii stațiilor de alimentare cu combustibil, uneori de cîteva zeci de ori

mai mari decât în cazul altor unități comerciale. Nu găsim nici o justificare la soluția adoptată, aceasta fiind discriminatorie în raport cu alți agenți economici.

Toate aspectele menționate mai sus, alături de criza economică actuală provocată de pandemia COVID-19, impun condiții drastice de activitate agenților economici. În aceste împrejurări orice taxă stabilită arbitrar și fără rațiune economică și juridică, va destabiliza situația economică și va duce la imposibilitatea achitării în general a acesteia. Astfel, Asociația solicită instituirea unui echilibru între interesul public (perceperea taxelor) și cel privat (desfășurarea activităților aducătoare de profit) în condiții ajustate cât mai bine la situația actuală pentru a acorda ambilor parteneri posibilitatea continuării realizării sarcinilor stabilite.

Mai mult ca atât, ținem să comunicăm, că entitățile mari (care au subdiviziuni în foarte multe localități ale RM), anual, dedică un volum mare de timp și lucru pentru a analiza toate Deciziile autorităților publice locale pentru identificarea cotelor/mărimilor taxelor locale. De aceea, considerăm că stabilirea plafoanelor taxelor locale să fie cel puțin pentru 2 sau 3 ani.

CONCLUZII

În scopul reducerii presiunii fiscale exagerate și economic neîntemeiate asupra agenților economici, dar și atenuării impactului asupra prețurilor de comercializare a produselor, solicităm respectuos *plafonarea taxelor locale, prin aprobarea unei metodologii unice sau criterii clar definite pentru toate autoritățile publice locale de calculare a taxelor*, care va proteja atât autoritățile publice locale, cât și agenții economici și va permite determinarea cu maximă obiectivitate a taxelor locale. De asemenea, propunem plafonarea taxelor locale pentru 2 sau 3 ani, cu indexarea acestora anual în baza indicilor inflației stabilite de organele competente, alte temeieri de majorare fiind excluse.

În speranța că veți da curs prezentei adresări, Vă mulțumim anticipat și suntem la dispoziția Dumneavoastră pentru a veni cu unele clarificări și precizări.

Cu profund respect,

Ana Groza
Director executiv

